EEN MOP

MOBILISATIE-HERINNERING

DOOR EMO

Boer Jansen was niet een van de snuggersten. Daarbij kwam nog, dat hij kolossaal gierig was en een zeer onaangenaam humeur had. Geen wonder dan ook, dat hij het mikpunt was van de spotternijen der in het dorp ingekwartierde soldaten.

Er was in het dorp typhus uitgebroken en de soldaten mochten het kantonnement niet verlaten. Uitrukkende dienst was er niet. Het gevolg was natuurlijk, dat ze allerlei baldadigheden uithaalden, om de verveling te verdrijven.

„Klaas, ga je mee wandelen?" vroeg Gerritsma aan zijn vriend Pietersen.

„Ja, da's goed. Waarheen?"

„Nou, een eindje om. We kunnen eens gaan zien of boer Jansen nog een paar appeltjes voor ons heeft."

Ze stapten den dorpsweg op en sloegen na een paar minuten loopen het weggetje in, dat naar het erf van boer Jansen leidde.

Deze stond voor zijn huis en zag hen komen.

„Wat moet je hier op den weg," vroeg hij. „Weet je niet, dat dit mijn eigendom is en dat niemand hier zonder toestemming wandelen mag?"

„Nou, nou," zei Pietersen, „hou je maar kalm. 't Zal er toch niet van bederven als wij hier even loopen."

„Ik zal jullie loopen. Als je niet gauw maakt, dat je weg komt, zal ik mijn hond op je afsturen." Maar de twee deden alsof ze niets hoorden en liepen rustig door.

„Gauw wat! Eraf, leelijke dagdieven, leegloopers. Je loopt maar te lanterfanten en ik kan nog belasting voor jullie betalen. Eraf zeg ik je." En hij floot zijn hond. Daar kreeg Gerritsma een idee. „ „Leelijke dagdieven, lanterfanters?" Man, weet je wel wat je daar zegt. Soldaten van Hare Majesteits leger heb je beleedigd. Weet je wel, dat ik onbezoldigd rijksveldwachter ben? Het leger heb je beleedigd, de mannen, die voor jou zullen moeten vechten als de nood aan den man komt. Ik zal proces-verbaal tegen je opmaken, wegens beleediging. Asjeblief, je naam?"

Jansen wist niet wat hij hoorde. Proces-verbaal tegen hem! Hij werd er bleek van.

„Maar heeren, ik meende het zoo erg niet. Er loopen tegenwoordig zoo veel menschen door mijn weiland en je begrijpt, daar wordt het niet beter van."

„Kan me niet schelen!" bromde Gerritsma, die een notitieboekje voor den dag had gehaald. Je hebt ons beleedigd en dat zal je bezuren. Vooruit, antwoord asjebliet. Je naam?"

Jansen was overbluft. — „Pieter Jansen," stamelde hij.

„Wanneer geboren en waar?"

„Hier, in 1870 op 11 November."

„Gehuwd?" — „Ja."

„Kinderen." — „Neen, die heb ik niet."

„Goed, je zult er meer van hooren!" — Gerritsma borg zijn notitieboekje weer weg, wenkte Pietersen, die grinnekend toegekeken had en wandelde doodkalm verder.

Maar toen ze den hoek van het huis om waren, bleven ze staan en barstten in lachen uit.

„Hahaha, wat een gezicht trok-ie," lachte Pietersen. „'k Lach me krom als ik daar weer aan denk. Nou, hij heeft het verdiend, die ouwe bullebak. Laat hem nou van avond maar eens een beetje in angst zitten."

's Avonds in 't kwartier werd de zaak in kleuren en geuren verteld en er werd braaf om gelachen.

Plotseling zei Jansma: „Zeg jongens, ik weet wat. Als 't lukt kunnen we er pleizier van beleven." De koppen werden bij elkaar gestoken. Zijn voorstel scheen bijval te vinden, tenminste nu en dan werd er geroepen: „ja ja, prachtig, dat moeten we doen," en 't heele stel schoot weer in den lach.

Den volgenden morgen wandelde Jansma den weg op naar het huis van boer Jansen.

Hij trof hem in de schuur.

„Jansen, ik heb van de zaak van gisteren gehoord. Je hebt je daar iets leelijks op den hals gehaald. Ik breng je hier een dagvaarding, om voor de commissie van onderzoek te verschijnen. Morgen moet je voorkomen. 't Onderzoek zal worden gehouden op 't compagnies-bureau. Ik hoop, dat 't goed voor je zal afloopen."

Hij reikte een groot papier over, van een rood lak voorzien en maakte dat hij wegkwam. Jansen las:

„In naam der Koningin wordt aan den landbouwer Pieter Jansen gelast om op 14 Augustus 1916 te verschijnen voor de commissie van onderzoek om te worden gehoord inzake een beschuldiging, tegen hem ingebracht door den milicien, tevens onbezoldigd rijksveldwachter Gerritsma.

Namens de commissie
de voorzitter
Van Stralen.

Jansma was schrijver op het bureau en had er den sleutel van. 's Avonds kwam er nooit meer iemand, dus konden ze rustig hun gang gaan. —

Het bureau was voor „het onderzoek" ingericht. Midden achter de groote tafel, waarover een groen kleed was gelegd, zat Jansma, de President. Hij had kans gezien een oude jas van den luitenant „op den kop te tikken".

Voor hem op de tafel lagen een paar dikke registers, „de wetboeken". Verder een paar groote inktkokers en eenige bladen wit papier. Een valsche snor en een puntbaartje zetten aan zijn vollemaansgezicht de noodige waardigheid bij. Naast hem zat Van Brummelen, die een oude sergeantsjas had weten te bemachtigen. Korporaal Stevens was het derde lid van de commissie. Deze beiden waren ook door een groote snor onherkenbaar gemaakt. Tegen den muur stonden een paar stoelen voor de beide „getuigen" Gerritsma en Pietersen. — „Als-t-ie nou maar komt," begon Jansma. — „Geen nood," zei Gerritsma. „Hij is te stom om te snappen, dat-ie er tusschen genomen wordt en aan een ander durft-ie het niet te vertellen, omdat-ie bang is, dat het heele dorp het dan gauw weten zal. Nee, maak je maar niet bezorgd, hij komt zeker." — Eindelijk, een geklos van klompen in de gang, 'n bescheiden tikje op de deur en binnen treedt boer Jansen, de pet in de hand. „G'navend heeren."

De president waardig: „Dag Jansen. Ga daar maar zitten."

Jansen zet zich op den stoel, die midden voor de groene tafel staat. De president: „U bent Pieter Jansen, geboren te X op 11 November 1870? — „Jawel, luitenant."

„U wordt beschuldigd, dat u op den 12den Augustus 1916 deze getuigen hebt uitgescholden en daardoor niet alleen hen, maar het heele leger hebt beleedigd. Is dat waar?"

Jansen draait zenuwachtig z'n pet tusschen de handen rond.

„Dat is te zeggen, mijnheer de luitenant, ik bedoelde 't zoo niet. Ze liepen over mijn grond en wouen er niet afgaan toen ik ze dat zei." — „Dus u geeft toe deze beide personen uitgescholden te hebben voor dagdieven en leegloopers?"

„Ja, dat heb ik gezegd, maar....."

„Geen maar. U heeft dat dus gezegd?"

„Ja, ik, ê, dat wil zeggen, hm." Hij begon te stotteren.

„Goed, we weten genoeg," viel Jansma hem in de rede. „U heeft werkelijk gedaan wat u ten laste wordt gelegd. Griffier, wil u deze bekentenis even opschrijven."

Angstig keek Jansen naar den „griffier" Van Brummelen, die gedurende het verhoor een liedje van Hullebroeck had zitten overschrijven. — „Is al gebeurd, mijnheer de President."

„Welnu, dan verklaar ik u schuldig aan.." Hij hield even op en keek naar Pietersen, die met 'n vuurrood gezicht krampachtig zijn zakdoek tegen den mond hield om niet in lachen uit te barsten. „Welnu, dan verklaar ik u..." Weer hield hij plotseling op. Er klonken stappen in de gang. De deur ging open en op den drempel stond... de kapitein.

Van schrik sprong de heele „commissie" overeind. Jansma plukte in zijn zenuwachtigheid baard en snor van zijn gezicht. Van Brummelen en Stevens schoten onder de tafel.

Gerritsma, die een weinig ter zijde had gezeten, zoodat de kapitein hem niet zien kon, draaide als de weerlicht de hoofdkraan van het gas dicht en verdween met Pietersen door een zijdeur. Jansen, die nu begreep dat hij voor den gek was gehouden, vloekte en raasde en struikelde eindelijk over Van Brummelen, die evenals Stevens van de duisternis gebruik maakte om op handen en voeten door de zijdeur te ontkomen, en viel languit op den grond.

De kapitein, die was gekomen om even zijn horloge te halen, dat hij 's middags vergeten had, zei niets en verdween. Hij had Jansma's gezicht gezien en dat was hem voldoende. Toen de andere soldaten na een week met verlof mochten, werden ze door „de commissie" nageoogd. De kapitein had het beter gevonden, dat ze een dag of veertien in hun kwartier bleven om te bekomen van den schrik.

Boer Jansen heeft 'n kolossalen hekel aan soldatengekregen.

Uit Nederlandsch Nieuw-Guinea.

Een Papoea in krijgstenue.

Gewapende politiedienaren.

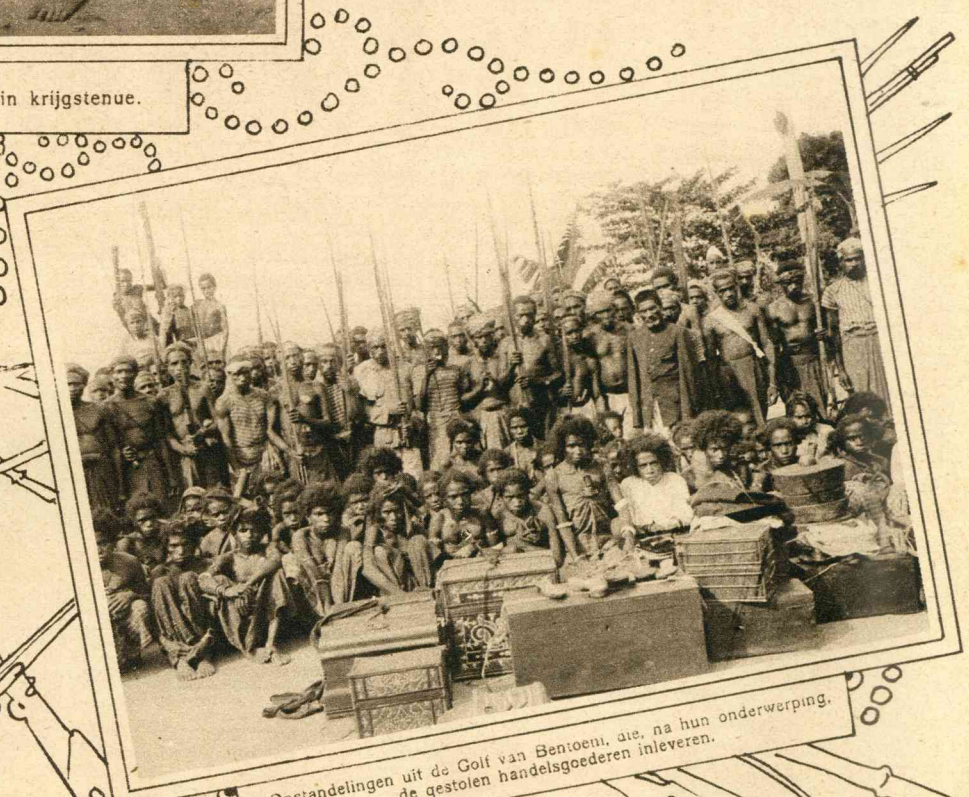

Opstandelingen uit de Golf van Bentoeni, die, na hun onderwerping, de gestolen handelsgoederen inleveren.